

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Lietuvininkų g. 8, LT-99133 Šilutė, tel. (8 441) 53 110, tel. (8 441) 52 330,
faks. (8 441) 51 517, el. p. jolita.stonkuviene@silute.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188698374

Šilutės rajono savivaldybės tarybai

IŠVADA DĖL ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ VERTINIMO

2016 m. gegužės 3 d. Nr. K14-4

Šilutė

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Šilutės rajono savivaldybės administracija raštu² pateikė prašymą Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai, kad pateiktų išvadą dėl galimybės imti ilgalaikę 2 579,00 tūkst. Eur paskolą skolai Lietuvos Respublikos finansų ministerijai gražinti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės³ nustato, kad savivaldybė skolindamasi įvertina, ar, prisiimdama skolinius įsipareigojimus, neviršys atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų. Todėl, remiantis Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytais skolinimosi limitais, buvo atliktas Savivaldybės skolinimosi rodiklių vertinimas⁴, Savivaldybei paėmus ilgalaikę 2 579,00 tūkst. Eur paskolą skolai gražinti.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos vadovybės atsakomybė

Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktorius yra atsakingas už Šilutės rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės 2016 m. balandžio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 3-sav.) bei su Savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų šiam auditui reikalingų dokumentų parengimą ir pateikimą. Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 str. 1 d. 3 p. // Valstybės žinios. 2008. Nr. 113-4290.

² Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2016-03-23 raštas Nr. R3-(4.1.16.)-1657 „Dėl išvados“ (pridedamas Savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 5 d. sprendimo projektas „Dėl leidimo imti ilgalaikę paskolą“).

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ 4 p. // Valstybės žinios. 2004. Nr. 47-1557 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Šilutės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. balandžio 20 d. pavedimas Nr. K13-2 „Dėl ilgalaikės 2 579,00 tūkst. Eur paskolos ėmimo galimybių vertinimo“.

skyrius tvarko paskolų apskaitą, kontroliuoja skolos limitų vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – pareikšti nuomonę apie Savivaldybės skolinimosi galimybę imti ilgalaikę 2 579,00 tūkst. Eur paskolą skolai Lietuvos Respublikos finansų ministerijai grąžinti. Manome, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme⁵ nustatyti savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai:

- savivaldybės skola negali viršyti 70 procentų šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos, 2016 metais gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, Valstybės investicijų 2016-2018 metų programoje 2016 m. numatytiems investicijų projektams, energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, pagal Vyriausybės patvirtintas programas įgyvendinti ir paimtoms paskoloms grąžinti;

- savivaldybė, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija 0,3 proc. praėjusių metų BVP⁶ to meto kainomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 proc. biudžeto pajamų.

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyta, kad savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai (toliau – skolinimosi limitai) skaičiuojami nuo patvirtintų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui sumos.

Šilutės rajono savivaldybės 2016 metais biudžeto pajamų dydis, nuo kurių **skaičiuojami skolinimosi limitai, sudaro 17 019,00 tūkst. Eur** (prognozuojamos pajamos – 16 393,00 tūkst. Eur, valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija – 626,00 tūkst. Eur).

Atsižvelgiant į įstatymu nustatytus limitus, Šilutės rajono savivaldybės 2016 metais:

- **skola negali viršyti 11 913,30 tūkst. Eur** (17 019,00 tūkst. Eur x 70 proc.),

- **metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 255,29 tūkst. Eur** (17 019,00 tūkst. Eur x 1,5 proc.).

- Šilutės rajono savivaldybės **skola (paskolos):**

- **2016 m. sausio 1 d. – 9 263,1 tūkst. Eur;**

- **2016 m. balandžio 1 d. – 8 977,8 tūkst. Eur⁷** arba 52,8 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos, iš jų: prisiimti ir neįvykdyti įsipareigojimai pagal pasirašytas ilgalaikio kredito sutartis su kredito įstaigomis ir Finansų ministerija – valstybės perskolinamos paskolos – 2 713,1 tūkst. Eur, Savivaldybės vardu – 6 264,7 tūkst. Eur.

- Savivaldybės ilgalaikių paskolų dalis, tenkanti projektams, finansuojamiems iš ES ir kitos tarptautinės paramos 2016 m. balandžio 1 d. – 4 242,5 tūkst. Eur arba 24,9 proc. (nuo

⁵ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (11 straipsnis, 6,7 priedėliai) // <https://www.e-tar.lt>

⁶ <https://osp.stat.gov.lt> Statistikos departamento duomenimis 2015 m. pirmąjį ketvirtį BVP to meto kainomis siekė 8 235,9 mln. Eur

⁷ Šilutės rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2016 m. balandžio 1 d. ataskaita Forma Nr. 3 sav.

prognozuojamų pajamų dydžio ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos).

- Savivaldybės faktiškai prisiimti ir dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal ilgalaikių kreditų sutartis 2016 m. balandžio 1 d. sudarė daugiau kaip 40 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui sumos, todėl Savivaldybė 2016 metais gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti ir paimtoms paskoloms grąžinti.

Savivaldybės 2016 m. biudžete suplanuoti asignavimai paskolų grąžinimui⁸:

- paskoloms 1 013,4 tūkst. Eur,
- palūkanoms 346,0 tūkst. Eur.

- Remiantis pateiktais Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. balandžio 1 d. ataskaitos duomenimis⁹ nustatyta:

- Savivaldybės 2016-01-01 biudžeto lėšų **kreditinis įsiskolinimas (su skoliniais įsipareigojimais) – 10 943,2 tūkst. Eur;**

- Savivaldybės 2016-04-01 biudžeto lėšų **kreditinis įsiskolinimas (su skoliniais įsipareigojimais) – 12 452,2 tūkst. Eur,** iš jų įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienos – 1 073,0 tūkst. Eur.

Atliekant audito procedūras paskolų ėmimo srityje, nustatyta, kad Savivaldybės taryba 2011–2013 metais savo sprendimais buvo patvirtinusi Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų sąrašus ir leidusi Savivaldybės administracijai imti ilgalaikes paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Šilutės rajono savivaldybė ir Finansų ministerija 2010-2014 metais yra pasirašiusi 11 paskolų sutarčių¹⁰ investicinių projektų finansavimui, pagal kurias Savivaldybei yra teikiama paskola iš valstybės vardu paimtos 1 132 mln. eurų Europos investicijų banko paskolos už Europos investicijų banko nustatytą palūkanų normą, padidintą 0,02 arba 0,1 procentinio punkto (atitinkamai pagal kiekvieną sutartį). Šilutės rajono savivaldybės 2010-2013 metais pasirašytų sutarčių suma – 3 023,70 tūkst. Eur, negrąžintas paskolų 2016-04-01 likutis – 2 579,86 tūkst. Eur. Paskolų grąžinimo pradžia atitinkamai pagal sutartis 2016-03-15, 2016-09-01, 2016-12-01, pabaiga – 2034-2035 m. Už valstybės perskolintas paskolas mokamos fiksuotos palūkanos, numatytos kiekvienoje sutartyje ir svyruoja nuo 3,26 proc. iki 4,113 proc.

Savivaldybės vardu yra sudarytos 8 ilgalaikės sutartys su kreditoriais. Prisiimtų ir neįvykdytų įsipareigojimų likutis 2016 m. balandžio 1 d. – 6 264,7 tūkst. Eur. Pagal šių sutarčių sąlygas Savivaldybė už kredito įstaigų suteiktas paskolas moka kintamas palūkanas, kurias sudaro dvi dalys: pastovioji dalis – banko marža ir kintamoji dalis – pasirinkto laikotarpio (6 mėn.) tarpbankinė palūkanų norma. Banko maržos dydis, nustatytas skirtingais laikotarpiais sudarytose sutartyse, svyruoja nuo 1,2 proc. iki 3,45 proc.; kintamų palūkanų dalį, t.y. pasirinkto laikotarpio

⁸ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 18 d. sprendimas Nr. T1-214 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁹ Šilutės rajono savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. balandžio 1 d. ataskaita Forma Nr. 4 sav.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Savivaldybės pasirašytos paskolų sutartys investicijų projektams: 2010-09 Nr. 655 (Vyriausybės 2010-08-12 nutarimas Nr. 1164, 1,9 punktas); 2010-10 Nr. 671 (Vyriausybės 2010-10-06 nutarimas Nr. 1432, 1.12 punktas); 2010-07-14 Nr. 644 (Vyriausybės 2010-06-21 nutarimas Nr. 812, 1.10 punktas); 2010-04 Nr. 612 (Vyriausybės 2010-03-10 nutarimas Nr. 239, 9 punktas); 2011-12-06, Nr. 754 (Vyriausybės 2011-11-23 nutarimas Nr. 135, 2 punktas); 2011-07-13 (Vyriausybės 2011-06-29 nutarimas Nr. 771, 1,9 punktas); 2012-06-13 Nr. 771; 2012-08-23 Nr. 791; 2013-09-10 Nr. 817 (Vyriausybės 2013-08-21 nutarimas Nr.721, 5 punktas); 2014-01-15 Nr. 1S-6 (Vyriausybės 2013-12-04 nutarimas Nr.1123, 1 punktas ir Vyriausybės 2013-12-18 nutarimas Nr.1210, 1 punktas); 2014-03-31 Nr. 1S-31 (Vyriausybės 2014-02-26 nutarimas Nr.181, 1.2 papunktis).

tarpbankinę palūkanų normą skaičiuoja ir nustato Europos bankų asociacija (EURIBOR palūkanų norma).

Savivaldybės turimų paskolų pagal 2010-2014 metais sudarytas sutartis perskolinimas, palankesnėmis sąlygomis sumažintų skolos grąžinimo išlaidas per artimiausius metus, tačiau galėtų apriboti Savivaldybės galimybę dalyvauti Valstybės remiamų programų investicijų projektuose bei projektuose, finansuojamuose iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, jei tokių projektų vykdymui būtų reikalingos skolintos lėšos.

Pažymėtina, kad Savivaldybei paėmus tikslinę ilgalaikę 2 579,00 tūkst. Eur paskolą ankstesnėms skoloms grąžinti ir imamo kredito suma iš karto ar per trumpiausią įmanomą terminą grąžinus skolą Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, nebus padidintos Savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi sumos.

Mūsų nuomone, Šilutės rajono savivaldybė, skolindamasi 2 579,00 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą skoloms Lietuvos Respublikos finansų ministerijai grąžinti, (2016 m. balandžio 1 d. duomenimis) neviršys Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitų.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė